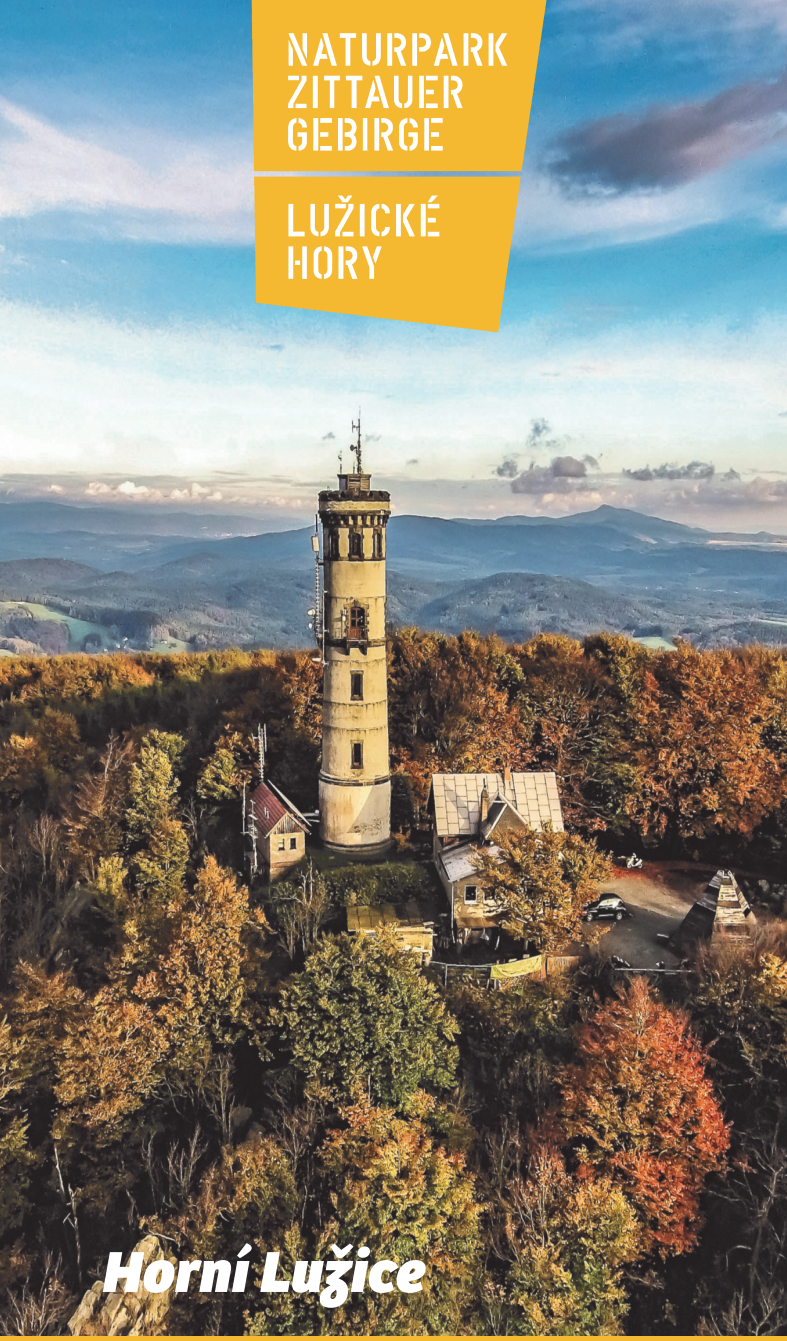
NATURPARK
ZITTAUER
GEBIRGE

LUŽICKÉ
HORY

Horní Lužice

TIPY NA VÝLETY

PĚŠÍ VÝLETY V TROJZEMÍ

Srdečně vás vítáme v Přírodním parku Žitavské hory a Lužických horách

Vážení návštěvníci,
srdečně vás zveme na turistické výlety Přírodním parkem Žitavské hory a do Lužických hor.
V této brožuře jsme pro Vás připravili 23 zajímavých tipů na výlety, díky kterým se seznámíte s působivou krajinou příhraničního regionu Německa a České republiky. Uprostřed původní přírody se v nadmořské výšce mezi 239 m v Bodu Trojzemí D-PL-CZ a 793 m na vrcholu Luže rozprostírá prastará kulturní krajina s příjemnou atmosférou. Zvláštní atraktivita této krajiny se zrcadlí v pískovcových formacích rozličných tvarů, vulkanických vrcholcích, malebných údolích a bizarních skalních útvarech. Rozmanitost přírody je základem kvalitního odpočinku a požitku z ní.

Přejeme vám, aby se vám výlety líbily a přinesly vám potěšení!
Každá turistická trasa je označena číslem, které najdete na příslušném místě na přehledné mapě. 1

Obsah

Hornolužická horská stezka	4
PŘÍRODNÍ PARK ŽITAVSKÉ HORY	
Lázně Oybin – Putování na horu Hvozd	5
Lázně Oybin – Kolem originálních skalních útvarů – Putování po KAMENNÉ ZOO	6
Klimatické lázně Lückendorf – Kolem Liščí kazatelny - Putování po KAMENNÉ ZOO	7
Klimatické lázně Jonsdorf – Naučná stezka po lomech mlýnských kamenů – Putování po KAMENNÉ ZOO	8
Rekreační obec Waltersdorf – Naučnou stezkou na Luž - nejvyšší horu přírodního parku	9
Bertsdorf-Hörnitz – Přírodní a kulturní naučná stezka	10
Olbersdorf – Naučná stezka krajinou povrchové těžby	11
Seifhennersdorf – Karáskova okružní stezka	12
Mittelherwigsdorf – Hmatová stezka u řeky Mandavy	13
Löbau – Naučná stezka kolem Löbau	14
Herrnhut – Stezka soch - Po stopách víry	15
Oderwitz – Malá a velká mlýnská stezka	16
Ostritz – Lesní prožitková stezka údolím řeky Nisy	17
Přehledná mapa Přírodního parku Žitavské hory a Lužických hor	18/19
LAUSITZER GEBIRGE/LUZICKÉ HORY	
Hrádek nad Nisou – Kolem jezera Kristýna	20
Dolní Sedlo – Přes Kohoutí vrch k Popově skále	21
Osada Jítrava – K Bílým kamenům	22
Sloup v Čechách – Vyhlídkový okruh kolem Sloupu	23
Horní Světlá – K přírodní památce Brazilka a na Luž	24
Prysk – Riedlův okruh	25
Slunečná – K Farské louce	26
Jiřetín p. Jedlovou - Lesné – Hornická naučná stezka - Údolí Milířka	27
Polevsko – Za polevskými obry	28
Česká Kamenice – Kolem České Kamenice	29
Krásná Lípa – Köglerova naučná stezka	30
Servis	31

Hornolužická horská stezka

Objevujte pěšky jedinečnou kulturní krajinu, Hornolužickou vrchovinu – Přírodní park Žitavské hory. Čeká vás rozmanitá krajina středohoří s žulovými horskými hřebeny, vulkanickými vrcholky, nápadnými pískovcovými skalami a malebnými údolími v nadmořské výšce od 200 do 800 m n. m. Hornolužická horská stezka (Oberlausitzer Bergweg) vás provede po nejvyšších a nejznámějších vrcholech Horní Lužice. Cestou narazíte na pohádkové skalní útvary, klidná místa k odpočinku, idylické vesničky s půvabnými hornolužickými podstávkovými domy, široká údolí a vrcholky hor s fantastickými výhledy a také na horské hostince, které zvou turisty k oddechu.

Hornolužická horská stezka o délce 107 km vede z hrnčířské obce Neukirch u Budyšína (Bautzen) do Žitavy (Zittau), města na hranici Trojzemí. V naší nabídce Turistika bez zavazadel po Hornolužické horské stezce (Wandern ohne Gepäck auf dem Oberlausitzer Bergweg) dosáhnete v 6 etapách 8 horských vrcholů.

Nabídka – **Turistika bez zavazadel**

- 7 noclehů se snídaní v hotelu/penzionu
- informační materiál s popisem trasy
- 6 obědových balíčků na výlet
- přeprava zavazadel z místa na místo
- turistický průkaz a odznak
- parkování zdarma po dobu cesty

Cena za osobu v dvoulůžkovém pokoji: od 385,- €

www.oberlausitzer-bergweg.de

Putování na horu Hvozd (749 m)
Lázně Oybin

1

Hvozd (Hochwald) je se svými 749 m druhým nejvyšším vrcholem s rozhlednou v Žitavských horách. Má dva vrcholy, severní a jižní. Přes vyhlídkovou plošinu prochází státní hranice s Českou republikou. Trasa (žlutá značka) stoupá z vesnice po hlavní silnici k Parkhotelu. Odtud stoupání pokračuje doprava po ulici Alte Hainstraße do obce Hain. Hain je s nadmořskou výškou 550 m nejvýše položenou obcí v Horní Lužici. Cesta vede po silnici až k hraničnímu přechodu u penzionu s restaurací Kammbaude. Odtud vede lesem do kopce po žluté značce.

Po krátkém a prudkém stoupání dosáhnete vrcholu. Z vyhlídkové plošiny restaurace Hochwaldbaude se vám za dobré viditelnosti naskytne nádherný výhled na České středohoří, Jizerské hory a Krkonoše. Trasa dále pokračuje na sever po modré značce k rozhledně Hvozd (Hochwaldturm) s restaurací. Na této cestě je odbočka k sestupu. Z věže se vám otevře skvostné panorama celé oblasti Trojzemí. Následuje sestup ve směru Lückendorf k hraničnímu sedlu Kammloch (modrá značka). V sedle přejdete silnici. Trasa dále pokračuje lesem směrem na skalní soutěsku Felsengasse (žlutý bod) až na Knížecí výšinu (Fürstenhöhe). Knížecí stezka (Fürstenstieg) (žlutá značka) je zároveň sestupem do lázeňského městečka Oybin a k nádraží úzkokolejky.

Délka trasy:	8 km
Značení:	
Časová náročnost:	cca 3 h
Obtížnost:	střední, krátké, strmé výstupy a sestupy
Start:	centrum Haus des Gastes (místní Turistické Informace)
Cíl:	nádraží úzkokolejky Oybin
Veřejná doprava:	autobusová linka 6, úzkokolejka
Zajímavosti na trase:	horské boudy Hochwald, rozhledna, podstávkové domy

Kolem originálních skalních útvarů – putování po KAMENNÉ ZOO
Lázně Oybin

2

Na parkovišti v centru obce Oybin začíná fascinující cesta ke skalním útvarům označovaným jako Kalich (Kelchsteine).
Nahoru do kopce se jde k Velké skalní soutěsce (Große Felsengasse). Cesta pokračuje pozoruhodným a malebným skalním městem kolem vyhlídkové skály Ostrý kámen (Scharfenstein). Nebeský žebřík (Himmelsleiter) vás vyvede až k vyhlídce. Čeká vás úchvatný pohled na kotlinu s obcí Oybin! Přes Malou skalní soutěsku (Kleine Felsengasse) brzy dojdete na Hrnčíř (Töpfer, 582 m). Napravo sedí Kvočna na vejcích (Brütende Henne), za boudou se sluní Želvy (Schildkröten) a ze skalní brány na vás shlíží Papoušek (Papagei). Ze skalní brány vás čeká dech beroucí výhled. Uvidíte Žitavu na německo-polsko-českém Trojzemí, jezero Olbersdorfer See, Jizerské hory a Krkonoše.
Turistická stezka vede přes vyhlídku na Oybinu s výhledem na Kuřátko (Kücken) přes Gratzerovu jeskyni (Gratzer Höhle) až k Čertovu mlýnu (Teufelsmühle). Podél železniční trati žitavské úzkokolejky vede stezka do lázní Oybin. Před očima budete mít stále krásnou horu Oybin!

Délka trasy: 11 km
Značení:
Časová náročnost: cca 3 h
Obtížnost: střední, pro všechny věkové skupiny a rodiny
Start a cíl: 02797 Kurort Oybin, nádraží úzkokolejky Oybin
Veřejná doprava: autobusová linka 6, úzkokolejka
Zajímavosti na trase: Kelchsteine, Scharfenstein, skalní útvary, skalní brána na hoře Töpfer, výletní restaurace Töpferbaude

Kolem Liščí kazatelny - putování po KAMENNÉ ZOO
Klimatické lázně Lückendorf

Výlet začíná na parkovišti u bývalé hájovny (Forsthaus) v Lückendorfu směrem na zříceninu loupežnického hrádku Karlsfried. Schody vás dovedou k rozvalinám hradu, kde kdysi žili rytíři se svou družinou. Cesta dále pokračuje k Dianině skále (Diana-felsen). Tady narazíte na skalní útvar Výří kameny (Uhusteine) v celé jejich kráse. Odbočka na vyhlídku Liščí kazatelna (Fuchskanzel) je sice náročná, ale určitě se vyplatí. Na vyhlídkové plošině budete odměněni nádherným výhledem na Trojzemí. Stejná cesta vás zavede zpět na hlavní turistickou cestu, odkud budete ve směru značení pokračovat k dvojici skal Česká brána (Böhmisches Tor). Po turistické značce žlutý bod se dostanete k parkovišti. Kdo si bude chtít výlet prodloužit (cca 45 min), projde údolím mezi hraničními kameny mezi Českou republikou a Německem. Vyplatí se tu a tam opustit cestu a objevovat krásné skalní útvary, které připomínají jeskyně, mušle a zvířata. Až uvidíte směrovku vedoucí k hájovně Forsthaus Lückendorf, budete téměř zpět v místě, kde výlet začínal.
Poznámka: Odbočka na vyhlídku Fuchskanzel (pohodlná) před parkovištěm, odbočte doprava a jděte po stezce značené červeným bodem.

Délka trasy:	9 km
Značení:	
Časová náročnost:	2 h + 45 min s prodloužením
Obtížnost:	lehká - střední
Start a cíl:	02796 Luftkurort Lückendorf, parkoviště u hájovny (Forsthaus)
Veřejná doprava:	autobusová linka 6/7
Zajímavosti na trase:	zřícenina hradu Karlsfried, Fuchskanzel, skalní útvary

Naučná stezka po lomech mlýnských kamenů – putování po KAMENNÉ ZOO Klimatické lázně Jonsdorf

4

Naučná stezka vede přes 4 lomy u ukázkového dolu a Lomové kovárny (Steinbruchschmiede).
Na okraji cesty uvidíte staré rampy, bývalý sklad střelného prachu a další známky práce v lomu.
Obdivovat zde můžete geologické rarity z pískovce, jako jsou Varhany (Orgel) a Tři stoly (Drei Tische). Určitě se vám vyplatí i odbočka na Velké a Malé varhany (Kleine und große Orgel). Odměnou vám bude výhled na jonsdorfské skalní město. Po cestě pak můžete objevovat zvířata v Kamenné ZOO, patří mezi ně např. Bernardýn (Bernhardiner), Lev (Löwe), Nosorožec (Nashorn) a Holubice (Taube).
Sestupem po Alpské stezce (Alpenpfad) dojdete až k lesnímu divadlu v Jonsdorfu (Waldbühne Jonsdorf).
Tip: Odtud se dá putování spojit s výstupem na skalní masiv Jeptišky (Nonnenfelsen). Výlety jsou v nabídce i s průvodcem.

Délka trasy:	4 km, 385 schodů
Značení:	
Časová náročnost:	cca. 2–3 h
Obtížnost:	střední, cca 3 hodiny, pro všechny věkové skupiny a rodiny
Start a cíl:	parkoviště u horského koupaliště (Gebirgsbad), obecní úřad, sportovní hřiště
Veřejná doprava:	autobusová linka 5, úzkokolejka
Zajímavosti na trase:	pískovcové lomy, ukázkový důl, lomová kovárna, nakládací rampy, pískovcové skalní útvary

Naučnou stezkou na Luž - nejvyšší horu přírodního parku
Rekreační obec Waltersdorf

Na této naučné stezce vás 14 informačních tabulí seznámí s typickými biotopy a přírodovědnými zvláštnostmi, např. s geologií, flórou a faunou v přírodní rezervaci „Luž" a s okolím Waltersdorfu. Naučná stezka začíná u zahrady přírodního parku a vede přes Výšinu pěvců (Sängerhöhe, 497 m) k Ottově hoře (Ottoberg, 521 m) a dále dolů k přírodnímu horskému potoku zvanému Farní plavení (Pfarrflössel). Po hřebeni dojdete na 793 m vysokou horu Luž (Lausche), dále půjdete kolem Staré strážnice (Alte Wache) k hoře Sonneberg a k Červenému lomu (Roter Steinbruch), který je svědectvím o historické těžbě pískovce. Kolem hory Butterberg a Domu přírodního parku Žitavské hory (Naturparkhaus Zittauer Gebirge) dojdete zpět k výchozímu bodu.

Délka trasy:	8 km
Značení:	
Časová náročnost:	cca 4 h
Obtížnost:	střední
Start a cíl:	Zahrada přírodního parku (Naturparkgarten), Am Kirschhübel 10, 02799 Großschönau
Veřejná doprava:	autobusová linka 1/4/5, zastávka pošta „Post"
Zajímavosti na trase:	zajímavé skalní útvary na Sängerhöhe, přírodní horský potok, informační tabule k fauně a flóře přírodního parku Žitavské hory

Přírodní a kulturní naučná stezka
Bertsdorf – Hörnitz

6

Stezka vás provede po 12 zajímavostech z přírody, historie a kultury obou obcí. Tabule na jednotlivých stanovištích vás seznámí s nejdůležitějšími informacemi. Ze stanoviště 1 až do stanoviště 12 tak projdete obě části obce Hörnitz a Bertsdorf. Na závěr dosáhnete vrcholu - Široké hory (Breiteberg, 510 m). Z rozhledny Dr. Curt-Heinke-Turm se vám naskytne jedinečný výhled na Jizerské hory, Ještěd a Žitavské hory.

Délka trasy:	6,0 km
Značení:	
Časová náročnost:	cca 1,5 h
Obtížnost:	lehká - střední, pro všechny věkové skupiny
Start:	02763 Hörnitz, zámek Alt Hörnitz (dnes hotel)
Cíl:	02763 Bertsdorf, Breiteberg
Veřejná doprava:	autobusová linka 4
Zajímavosti na trase:	informační tabule, podstávkové domy, zámek Hörnitz, kostely v Bertsdorfu a Hörnitz, Trpasličí jeskyně (Querxenhöhlen) na hoře Breiteberg, rozhledna

Naučná stezka krajinou povrchové těžby
Olbersdorf

Na 10kilometrové naučné stezce "Tagebaulehrpfad" najdete směsici stop z období těžby uhlí a nově vytvořené krajiny. Na více jak 40 informačních tabulích se můžete názorně přesvědčit o rozsahu rekultivace bývalého povrchového dolu. Zajímavými zastávkami na této okružní cestě je volnočasový areál Olbersdorfské jezero (Freizeitoase Olbersdorfer See), vyhlídka na Kirchbergu, vrch Olbersdorfer Höhe, vrch Grundbachhöhe a jezero Grundbachsee. Kratší 5kilometrová varianta stezky vede kolem Olbersdorfského jezera a je vhodná i pro vozíčkáře.

Délka trasy:	10 km
Značení:	
Časová náročnost:	cca. 2 h
Obtížnost:	lehká - střední, pro všechny věkové skupiny
Start a cíl:	02785 Olbersdorf, parkoviště volnočasového areálu Freizeit-OASE
Veřejná doprava:	autobusová linka 5/6 a městský autobus A
Zajímavosti na trase:	informační tabule, vyhlídka Kirchberg s odpočívadlem, hřiště, pláž, Olbersdorfské jezero s možností koupání, jízdy na loďkách a surfování

Karáskova okružní stezka
Seifhennersdorf

8

Na konci 18. století znepokojoval jižní část Horní Lužice loupežnický vůdce Jan Karásek se svou loupeživou bandou. Okružní cesta „Karasek – Rundweg" vás povede po informačních tabulích k dějištím tehdejších událostí, např. ke krčmě Karasek-Schenke, k loupežníkově borovici (Räuberfichte), k zarostlým hraničním valům tehdejší enklávy, ke krčmě Kreibich-Schenke a na úchvatné vyhlídky.

Délka trasy:	4,5 km
Značení:	
Časová náročnost:	cca. 1,5 h
Obtížnost:	lehká, pro všechny věkové skupiny a rodiny
Start a cíl:	02782 Seifhennersdorf, nad rekreačním areálem pro děti „Země trpaslíků" (Querxenland)
Veřejná doprava:	autobusová linka 24, vlak Liberec-Zittau-Varnsdorf-Seifhennersdorf
Zajímavosti na trase:	prastaré hraniční valy, hraniční kameny, kozí studna Ziegenborn, vyhlídky

Hmatová stezka u řeky Mandavy
Mittelherwigsdorf

9

Asi 1 km dlouhá hmatová stezka "Barfußweg" začíná a končí u sportovního střediska. Projít zde můžete až 15 stanovišť, kde se vaše chodidla setkají s různými povrchy a např. díky hrubým oblázkům, chrastí nebo blátu tak budou pokaždé čelit novým výzvám. V další části si zase vyzkoušíte smysl pro rovnováhu. Přitom platí: Ne všechno, co vypadá jednoduše, musí být vždy jednoduché. Na dvou místech pak přebrodíte řeku Mandavu (Mandau), což může pro někoho znamenat vítané osvěžení, jiného ale může stát určité přemáhání, záleží na teplotě vody nebo výšce hladiny (trasu lze prodloužit o přírodní naučnou stezku Les školáků „Schülerbusch", cca 2 km).

Délka trasy:	1 km
Značení:	
Časová náročnost:	cca 1-1,5 h
Obtížnost:	lehká - střední pro děti i dospělé
Start a cíl:	Sportzentrum 1, 02763 Mittelherwigsdorf
Veřejná doprava:	autobusová linka 1 Mandautal, vlak Dresden-Zittau (nádraží cca 2 km)
Zajímavosti na trase:	přírodní naučná stezka „Schülerbusch", podstávkové domy

Naučná stezka kolem Löbau
Löbau

10

Město obklopuje 40 km dlouhá zážitková stezka, která je koncipována jako přírodní naučná stezka. Důležitý je prožitek z přírody s divokými a zároveň romantickými soutěskami v údolí „Skala" a výhled z jednotlivých kopců. Stezka je lemována mnoha informačními tabulemi a místy k odpočinku. Okruh lze rozdělit do 3 úseků, (1) Löbau - Kittlitz, cca 15 km, (2) Kittlitz - Großdehsa, cca 10 km, (3) Großdehsa - Löbau, cca 10 km.

Délka trasy:	44 km
Značení:	
Časová náročnost:	cca 9 h
Obtížnost:	střední; pro všechny věkové skupiny a rodiny
Start:	02708 Löbau, Herwigsdorfer Straße parkoviště Grenzweg
Cíl:	1. zámek Kittlitz, 2. Großdehsa, 3. parkoviště Herwigsdorfer Straße / Grenzweg (možné dílčí úseky)
Veřejná doprava:	autobus 50, 52, 62, 64, 69
Zajímavosti na trase:	chráněná krajinná oblast Georgewitzer Skala, zámek a kostel Kittlitz, mlýn Niedermühle v Lawalde

Stezka soch (Skulpturenpfad) spojuje Herrnhut (Ochranov) a Großhennersdorf. Pro pěší turisty je zde pohodlná cesta, na které vás čeká 17 různých uměleckých soch. Tyto sochy znázorňují výjevy z historie ochranovské obce Jednoty bratrské a ze života hraběte von Zinzendorfa. Stezka soch návštěvníkům také nabízí podněty a příležitost zamyslet se v klidném lesním prostředí nad svými vlastními otázkami víry.

Délka trasy:	6 km
Značení:	dřevěné cedule Skulpturenpfad
Časová náročnost:	cca 1,5–2,5 h
Obtížnost:	lehká
Start a cíl:	02747 Herrnhut, na konci obce ve směru na Žitavu vedle lesního koupaliště, nebo 02747 Großhennersdorf vedle zříceniny hradu
Veřejná doprava:	autobusová linka 27, Herrnhut – Großhennersdorf, vhodná pro cestu zpět
Zajímavosti na trase:	různé umělecké sochy

Malá a velká mlýnská stezka
Oderwitz

12

Malá mlýnská okružní stezka (zelený znak mlýna) spojuje mlýn Berndt-Mühle a mlýn Birkmühle, 1. saský svatební mlýn, ve kterém se lze nechat oddat.
Velká mlýnská okružní stezka (modrý znak mlýna) vás zavede k mlýnu Neumann-mühle a mlýnu Bertholdmühle, bývalému vodnímu mlýnu, který je stále v provozu a v němž se nachází i mlýnský obchůdek. Obě stezky začínají a končí u meteorologického kabinetu, kde se při předpovědi počasí (každé úterý a čtvrtek v 10.30 h) dozvíte zajímavé informace např. i o větru, který mlýny využívají.

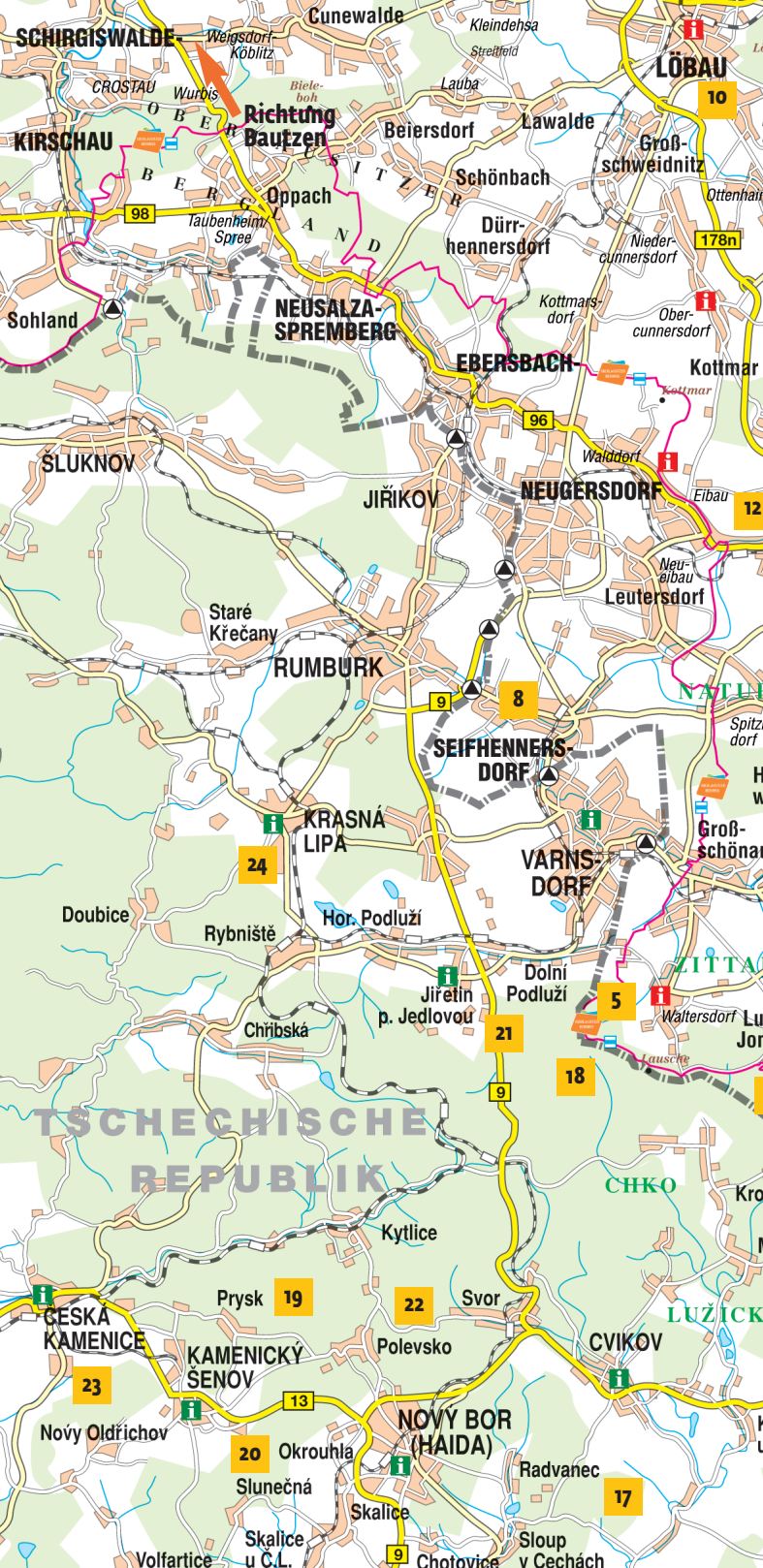
Délka trasy:	4 nebo 5 km
Značení:	
Časová náročnost:	cca 1–1,5 h
Obtížnost:	lehká
Start a cíl:	Oderwitz, meteorologický kabinet (Wetterkabinet), Hintere Dorfstr. 15
Veřejná doprava:	vlak Dresden-Zittau, autobusová linka 51
Zajímavosti na trase:	meteorologický kabinet, podstávkové domy

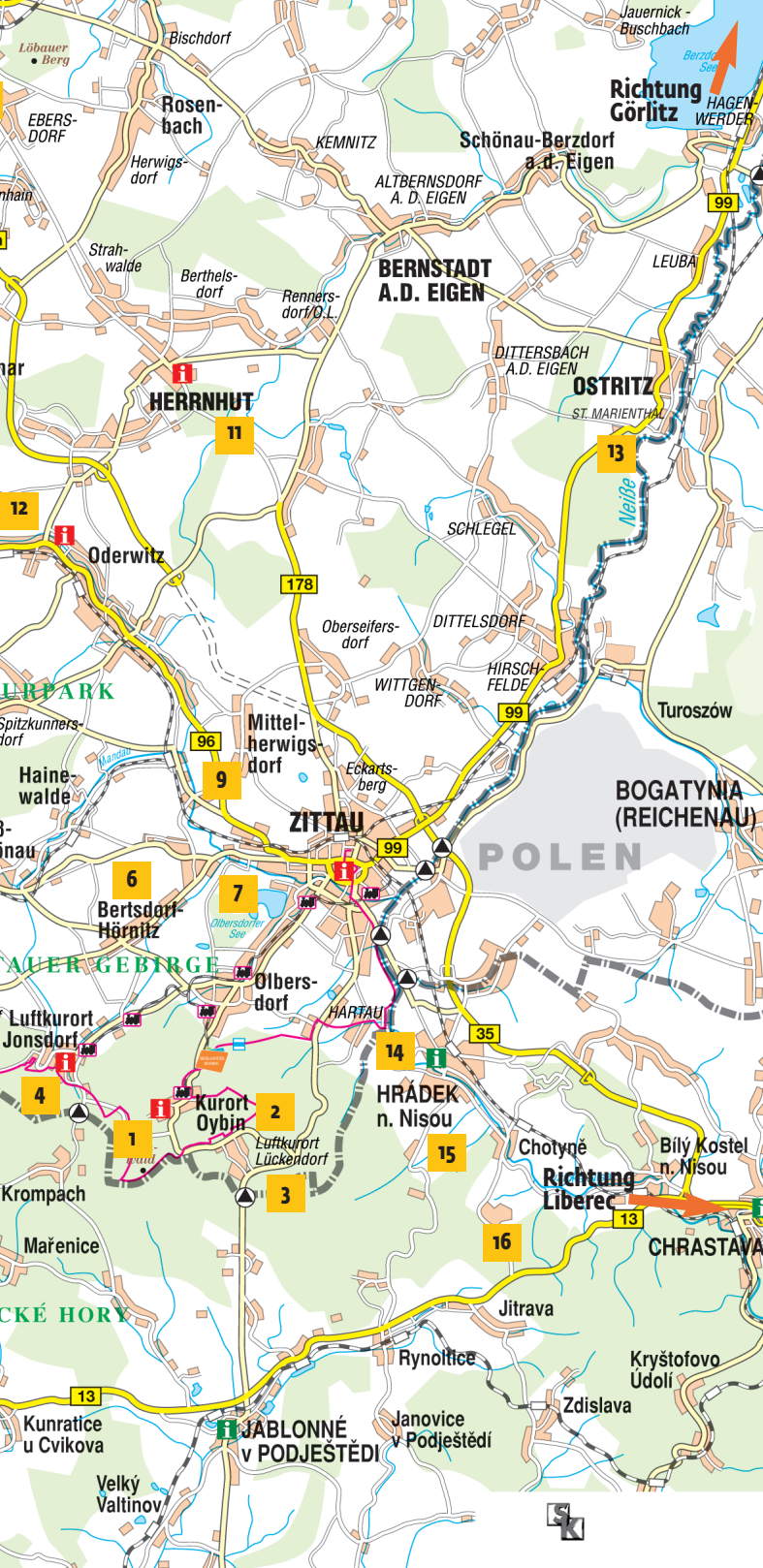
Lesní prožitková stezka údolím řeky Nisy
Ostritz

Lesní prožitková stezka vede rázovitými lesními úseky, po celkem 19 prožitkových stanovištích s mnoha motivačními pobídkami pro velké i malé. Můžete např. poznávat živočichy podle siluet, zahrajete si pexeso s druhy stromů nebo stromové puzzle, vyzkoušíte si dřevěný xylofon, 5 m dlouhý zvukový trychtýř, abyste si poslechli zvuky lesa, a mnoho dalšího.

Délka trasy:	3 km
Značení:	Následujte symbol „berušky"
Časová náročnost:	cca 1,5 h
Obtížnost:	lehká
Start a cíl:	02899 Ostritz, klášter St. Marienthal, cca 500 m po cyklostezce do Žitavy vlevo.
Veřejná doprava:	autobusová linka 21, vlak Zittau-Görlitz
Zajímavosti na trase:	prohlídka kláštera St. Marienthal se zahradou s biblickými rostlinami

SCHIRGISWALDE-
Weigsdorf Köblitz
Cunewalde
Kleindehsa
Streitfeld
LÖBAU
10
CROSTAU
Wurbis
Bieleboh
Lauba
Richtung Bautzen
KIRSCHAU
Beiersdorf
Lawalde
Groß-schweidnitz
OBERLAUSITZER
BERGLAND
Schönbach
Ottenhain
98
Taubenheim/Spree
Oppach
Dürr-hennersdorf
Nieder-cunnersdorf
178n
Sohland
NEUSALZA-SPREMBERG
Kottmars-dorf
Ober-cunnersdorf
EBERSBACH-
Kottmar
96
Walddorf
ŠLUKNOV
JIŘIKOV
NEUGERSDORF
Eibau
12
Neu-eibau
Leutersdorf
Staré Křečany
RUMBURK
9
8
NATUR
Spitz-dorf
SEIFHENNERS-DORF
KRASNÁ LIPA
24
VARNS-DORF
Groß-schönau
Doubice
Rybniště
Hor. Podluží
Dolní Podluží
ZITTA
Jiřetín p. Jedlovou
5
Waltersdorf
Chřibská
21
18
9
TSCHECHISCHE REPUBLIK
CHKO
Kytlice
Prysk
19
22
Svor
LUŽICK
ČESKÁ KAMENICE
KAMENICKÝ ŠENOV
Polevsko
CVIKOV
23
13
Nový Oldřichov
NOVÝ BOR (HAIDA)
20
Okrouhlá
Radvanec
Slunečná
17
Skalice
Skalice u Č.L.
9
Chotovice
Sloup v Čechách
Volfartice

Jauernick-Buschbach
Löbauer Berg
Bischdorf
Richtung Görlitz
HAGENWERDER
EBERSDORF
Rosenbach
KEMNITZ
Schönau-Berzdorf a.d. Eigen
Herwigsdorf
ALTBERNSDORF A. D. EIGEN
99
Strahwalde
Bertelsdorf
Rennersdorf/O.L.
BERNSTADT A.D. EIGEN
LEUBA
DITTERSBACH A.D. EIGEN
OSTRITZ
ST. MARIENTHAL
HERRNHUT
11
13
12
Neiße
SCHLEGEL
Oderwitz
178
Oberseifersdorf
DITTELSDORF
HIRSCHFELDE
WITTGENDORF
99
Turoszów
Mittelherwigsdorf
96
9
Eckartsberg
Hainewalde
BOGATYNIA (REICHENAU)
ZITTAU
99
POLEN
6
7
Bertsdorf-Hörnitz
Olbersdorfer See
Olbersdorf
HARTAU
35
14
Luftkurort Jonsdorf
4
Kurort Oybin
2
1
HRÁDEK n. Nisou
15
Chotyně
Bílý Kostel n. Nisou
Luftkurort Lückendorf
3
Krompach
Richtung Liberec
13
16
CHRASTAVA
Mařenice
Jitrava
Rynoltice
Kryštofovo Údolí
Zdislava
13
Kunratice u Cvikova
JABLONNÉ v PODJEŠTĚDI
Janovice v Podještědí
Velký Valtinov

Kolem jezera Kristýna
Hrádek nad Nisou

14

Kristýna je oblíbený rekreační areál, který vznikl po ukončení těžby hnědého uhlí. Renaturace byla zahájena v roce 1972. Jezero má plochu 14 hektarů a dosahuje hloubky až 28 m. Rekreační areál nabízí mnoho možností sportovních aktivit. Na své si zde přijdou milovníci in-line bruslení, cyklistiky, pěší turistiky, plavání, rybaření a vodních sportů, jako je paddleboarding a jízda na šlapadlech. Kolem jezera je celkem 14 fitness zastávek s cvičebními prvky. Vzhled areálu dotváří i 10 dřevěných soch a plastik s motivy pohádek (umělecké sympozium), které vznikly v posledních letech. Celé jezero lze pohodlně obejít. Pokud si procházku prodloužíte, dojdete až na cca 1,4 km vzdálený Bod Trojzemí, kde se setkávají hranice Německa, Česka a Polska!

Délka trasy:	2 km
Značení:	
Časová náročnost:	cca. 0,5 h
Obtížnost:	lehká
Start a cíl:	parkoviště u jezera, nádraží Hrádek nad Nisou
Veřejná doprava:	vlak Zittau-Liberec, nádraží Hrádek nad Nisou 2 km
Zajímavosti na trase:	lanový park, pláž, sochy s pohádkovými motivy, fitness zastávky, Bod Trojzemí, turistická stezka kolem mokřadů u Bodu Trojzemí, 3 dětská hřiště

Přes Kohoutí vrch k Popově skále
Dolní Sedlo

15

Trasa vede z Dolního Sedla přes Kohoutí vrch, Popovu skálu a údolím Krásný důl. Z Dolního Sedla (část města Hrádek nad Nisou) se vydáte po zeleně značené turistické trase, po 700 m pokračujete dále po neznačené trase (neodbočíte po zelené doleva) a narazíte na modře značenou turistickou trasu směrem na Kohoutí vrch. Z tohoto místa se vám otevře nádherný výhled na Hrádek nad Nisou, Žitavu i na Žitavské hory. Odtud budete pokračovat na vrchol Sedleckého Špičáku. Poté vás čeká sestup na rozcestí k Popově skále. Vyhlídka na Popově skále vám otevře výhled na překrásné panorama tří zemí – Česka, Polska a Německa. Ze sedla pod Popovou skálou pokračujte v cestě po modré a zelené značce, poté půjdete nejprve po zelené a následně po červeně značené turistické trase údolím Krásný důl. Z rozcestí pod Vraními skalami se vydáte po modré značce zpět do Dolního Sedla.

Délka trasy:	7 km
Značení:	
Časová náročnost:	cca 2,5 h
Obtížnost:	těžká
Start a cíl:	Dolní Sedlo (část města Hrádek nad Nisou)
Veřejná doprava:	autobus
Zajímavosti na trase:	Kohoutí vrch, Sedlecký Špičák, Popova skála, skalní útvary v lese

K Bílým kamenům
Jítrava

16

Bílé kameny, nazývané také Sloní kameny, jsou nápadné bílé skalní útvary, které lze vidět ze silnice při stoupání k Jítravskému sedlu mezi Jablonným v Podještědí a Libercem. Bílé kameny jsou rozděleny třemi širokými, téměř svislými skalními rozsedlinami do několika jednotlivých skalních bloků, které tvoří malé skalní město. Díky svému tvaru jsou také nazývány Sloní kameny, jelikož z dálky vypadají jako skupina slonů. Skály se nacházejí na tzv. Hřebenovce, která vzájemně propojuje zajímavá místa vrcholků hor.

Délka trasy:	1 km (z parkoviště k Bílým kamenům)
Značení:	
Časová náročnost:	cca 1 h (s přestávkou u skal)
Obtížnost:	lehká
Start a cíl:	parkoviště u silnice Jablonné v Podještědí – Liberec, osada Jítrava (obec Rynoltice)
Veřejná doprava:	autobus
Zajímavosti na trase:	jedinečné skalní útvary (sloni), obec Jítrava (lidová architektura)

Vyhlídkový okruh kolem Sloupu
Sloup v Čechách

17

Zeleně značený okruh vede po nejkrásnějších vyhlídkách Sloupu v Čechách. Začíná v ulici Pod Stráží, vede kolem Lesního divadla a dále lesem k rozhledně Na Stráži. Brzy dojdete k rozcestí U křížku. Stoupáním se dostanete na Dolní Hraběcí cestu. Míjíte vyhlídku Emanuela Maxe, Hraběnčinu vyhlídku, Hradní vyhlídku a Maxmiliánovu vyhlídku s překrásnými panoramatickými výhledy na Sloup, Nový Bor a Lužické hory. Na konci Dolní Hraběcí cesty odbočíte do Sloupského skalního města se třemi dalšími vyhlídkami. Vrátíte se zpět a Konvalinkovým dolem projdete z lesa ven a kolem hřbitova se dostanete zpátky do obce.

Délka trasy:	4 km
Značení:	
Časová náročnost:	cca 1,5 h
Obtížnost:	střední
Start a cíl:	Sloup v Čechách, Ulice Pod Stráží Sloup v Čechách, Ulice Benešova
Veřejná doprava:	autobus
Zajímavosti na trase:	lidová architektura, Skalní hrad, Lesní divadlo a rozhledna Na Stráži, Hraběnčina vyhlídka, Maxmiliánova vyhlídka

K přírodní památce Brazilka a na Luž
Horní Světlá

18

Výlet podél německo-české hranice seznamuje návštěvníky s přírodní památkou Brazilka a osadou Myslivny. Z parkoviště u horské chaty Luž vede cesta po červeně značené turistické trase na vrchol Luže, odkud se vám otevře nádherný výhled. Dále půjdete na německé straně po zeleně značené turistické trase k Hubertově boudě (Hubertusbaude) a dále ke Krakonošově boudě (Rübezahlbaude). Na křižovatce s hraničním přechodem Waltersdorf (DE) / Mařenice (CZ) cesta pokračuje po červené značce k naučené stezce „Obnova mokřadů na Brazilce". Na konci naučné stezky se po červené turistické trase vrátíte zpět směrem k hraničnímu přechodu a okruh zakončíte cestou do osady Myslivny, kde se také nachází horská chata Luž.

Délka trasy:	6 km
Značení:	
Časová náročnost:	cca 2,5 h
Obtížnost:	střední
Start a cíl:	Horní Světlá, Horská chata Luž
Veřejná doprava:	není
Zajímavosti na trase:	výhled z Luže, naučná stezka Obnova mokřadů na Brazilce, podstávkové domy

Riedlův okruh
Prysk

19

Okruh je značen modrou turistickou značkou. Začíná u obecního úřadu v centru Dolního Prysku a vede ke hřbitovu, dále po písčité cestě kolem romantických skalních útvarů. Po modře značené turistické trase se dostanete na křižovatku U křížku a pokračujete dál ve směru na rozcestí Pod Lipkou, kde lze odbočit na Lipový vrch s krásnými rozhledy na Prysk, k Polevsku, Kytlici, Jedlové, Studenci, ale i k Zámeckému vrchu nad Českou Kamenicí. Cesta záhy klesá údolíčkem na křižovatku Otočka v Horním Prysku. Po modré značce lze pokračovat směrem ke kostelu. Odtud se vydáte vzhůru směrem k Ovčáckému vrchu s nádhernými výhledy do okolí. Cesta pokračuje přes křižovatky Tetřeví vrch a U rybníčku (zde si lze zkrátit okruh a vrátit se na silnici) směrem na Střední vrch, odkud jsou úchvatné výhledy na Lužické hory a České Švýcarsko. Okruh pokračuje směrem na skálu Herdstein a k Riedlově jeskyni (jeskyně je uzavřená kvůli chráněným netopýrům).

Délka trasy:	8 km
Značení:	
Časová náročnost:	cca 2,5 h
Obtížnost:	těžká
Start a cíl:	Prysk, obecní úřad
Veřejná doprava:	autobus
Zajímavosti na trase:	skalní útvary v lese, Lipový vrch, Ovčácký vrch, Střední vrch

K Farské louce
Slunečná

20

Farská louka je přírodní památka, která ochraňuje louku pod kostelem ve Slunečné, naleziště šafránu bělokvětého. Z náměstí v Kamenickém Šenově vystoupáte po zelené značce k Panské skále a odtud po modré značce do sedla České skály. Dál pokračujete strmým sestupem do Slunečné. Na jejím jižním okraji u hřbitova odbočíte do kopce a neznačeným úsekem podél Farské louky a kostela vystoupáte po silnici až ke křížení se žlutou turistickou trasou. Ta vás podél Vlčí hory dovede zpět do sedla České skály. Odtud se do Kamenického Šenova vrátíte stejnou cestou. Doporučujeme podniknout tento výlet na jaře.

Délka trasy:	15 km
Značení:	
Časová náročnost:	cca 3,5 h
Obtížnost:	těžká
Start a cíl:	Kamenický Šenov, náměstí T. G. Masaryka
Veřejná doprava:	autobus
Zajímavosti na trase:	historické náměstí v Kamenickém Šenově, Panská skála, Česká skála, šafránová louka

Hornická naučná stezka „Údolí Milířka“
Jiřetín pod Jedlovou - Lesné

Okružní stezka pro pěší turisty má 8 zastavení. Prvním je štola U Knížecí studánky. Naučná stezka je zaměřená především na geologické poměry a zajímavosti v okolí tzv. Lužického zlomu – významné geologické poruchy. Seznámíte se s pozůstatky dobývání rud barevných kovů a se získáváním křemene pro sklářské hutě. Na stezce jsou tato zajímavá místa: údolí Milířky, Pěnkavčí vrch, Čertova pláň a Kozí hřbet.

Délka trasy: 4,6 km
Značení:
Časová náročnost: cca 1,5 h
Obtížnost: střední
Start a cíl: osada Lesná (část Jiřetína pod Jedlovou)
Veřejná doprava: autobus
Zajímavosti na trase: údolí Milířky, Pěnkavčí vrch, Čertova pláň a Kozí hřbet

Polevsko je známé zimní středisko, ale i mimo zimní sezónu na vás čeká nejedno úžasné dobrodružství. Co třeba výlet za obry? Stromy jsou nejstarší a největší organismy na Zemi – skuteční obři. V okolí Polevska se hned několik obrů ukrývá, ale nalézt je není jednoduché. Aby po staletí tyto obří stromy unikly ostrým pilám a sekerám, poukrývaly se na prudkých stráních a úbočích roklí. Vydejte se na výlet za obřím poznáním stezkou s názvem „Za polevskými obry".

Délka trasy:	4,3 km
Značení:	
Časová náročnost:	cca 1,5 h
Obtížnost:	střední
Start a cíl:	Polevsko, obecní úřad
Veřejná doprava:	autobus
Zajímavosti na trase:	Polevský vrch, výhled u kaple, zimní středisko a Bikepark Polevsko

Kolem České Kamenice
Česká Kamenice

Tento okruh vede po červené a modré turistické trase kolem České Kamenice a návštěvníkům představuje turisticky atraktivní místa v okolí města.

Hrnčířský kámen v Horní Kamenici – jedná se o pískovcovou skálu opředenou pověstmi. Před ní stojí výklenková kaplička vytesaná z pískovcové skalky.

Břidličný vrch (499 m) – dlouhý zalesněný znělcový hřbet, jehož součástí byl kdysi i skalní ostroh Pustý zámek. V zimě se zde pravidelně objevují ledopády.

Obec Líska – rekreační ves s řadou zachovalých lidových domků. Za návštěvu určitě stojí hospůdka v chatě „Bábinka" (mimo trasu), rodný dům Franze Preidla, významné osobnosti Č. Kamenice.

Bratrský oltář – dle legendy se zde v letech 1515–1614 tajně scházeli katolíci, později pro změnu protestanti. V pískovci jsou vytesané rámy a výklenky s obrazy křížové cesty a naleznete zde i sochy světců.

Vyhlídka Jehla (478 m) – dvouvrcholový čedičový vrch nad Českou Kamenicí, od roku 1879 je zpřístupněná vyhlídka na Českou Kamenici, Labské pískovce a České středohoří.

Délka trasy:	20 km
Značení:	
Časová náročnost:	cca 3 h
Obtížnost:	těžká
Start a cíl:	Česká Kamenice, Náměstí Míru
Veřejná doprava:	autobus, vlak
Zajímavosti na trase:	Hrnčířský kámen (samostatná skála), Břidličný vrch, lidová architektura v obci Líska, Bratrský oltář, vyhlídka Jehla

Köglerova naučná stezka
Krásná Lípa

24

Köglerova naučná stezka je první přírodovědnou naučnou stezkou v Čechách. Cestu lze zahájit prohlídkou zrekonstruovaného městského parku v Krásné Lípě. Trasa naučné stezky poté pokračuje na vrchol blízké Kamenné Horky, odkud se nabízí pěkné rozhledy do Šluknovského výběžku a Českého Švýcarska. Z Kamenné Horky stezka pokračuje k bývalým vápencovým lomům u Doubice, sleduje tzv. Lužický zlom do Kyjova a pokračuje přes Vlčí horu a Zahrady zpět do Krásné Lípy. Celá naučná stezka je doplněna o 40 různých stanovišť, na kterých si lze vyzkoušet např. hru na xylofon, prohlédnout si kopii milíře, ve kterém se „vypalovalo" dřevěné uhlí, nebo unikátní geologickou mapu v Zahradách, či se dozvědět mnoho zajímavých informací o zdejší krajině a její historii.

Délka trasy: 20 km
Značení:
Časová náročnost: cca 4,5 h
Obtížnost: těžká, střední (trasu lze rozdělit na etapy)
Start a cíl: Krásná Lípa, Křinické náměstí
Veřejná doprava: autobus, vlak
Zajímavosti na trase: městský park v Krásné Lípě, vyhlídka Kamenná Horka, bývalý kamenolom, rozhledna Vlčí hora

Kontaktní místo

Tourismuszentrum Naturpark Zittauer Gebirge
Markt 1, 02763 Zittau
Telefon: +49 3583 7976400
tourismuszentrum@zittauer-gebirge.com
www.zittauer-gebirge.com

Naše služby

- informace & poradenství
- rezervační servis Hornolužická horská stezka (Oberlausitzer Bergweg)
- obchod pro turisty: turistické mapy a cyklomapy, knihy, suvenýry
- prohlídky měst & průvodcovské služby
- rezervační servis - hotely, penziony, rekreační apartmány
- prodej vstupenek

Rádi vám pomůžeme a poradíme při plánování vašich cest i v českém jazyce!

Informace k autobusovým a vlakovým spojům

www.zvon.de
Výlety po Trojzemí s jízdenkou EURO-NISA-Ticket
Celodenní jízdenka až pro 5 osob pro výlety v rámci regionu ZVON
www.idos.cz
Vlakové a autobusové spoje a městská hromadná doprava v České republice.

Impressum:
Zittauer Stadtentwicklungsgesellschaft mbH
-Tourismuszentrum Naturpark Zittauer Gebirge
Markt 1, 02763 Zittau

Inhalt und Texte:
Tourismuszentrum Naturpark Zittauer Gebirge/
Geschäftsbereich der Zittauer Stadtentwicklungsgesellschaft mbH

DMO Lužické a Žitavské hory, z.s.
Dolní Prysk 17, 471 15 Prysk
www.luzihory.cz, info@luzihory.cz

Layout/Satz:
EgmontMedien

Druck:
Graphische Werkstätten Zittau GmbH

Fotos:
R. E. Pech, Jens Neumann, Dieter Weise, Angela Muder, Miloslav Petrtyl, Marek Jirsák, Marián Maštrla, Zdeněk Nastoupil, Rostislav Křivánek, Radek Timoftej, Kateřina Oraná, Jiří Stejskal, Petr Germanič, Jana Nastoupilová, Andy Paul

Redaktionsschluss:
03/2019
Für die Richtigkeit der Angaben übernimmt der Herausgeber keine Gewähr.

V turistických informačních centrech jsou k dostání tyto turistické mapy :

- **Wander- und Radwanderkarte „Zittauer Gebirge”**
  1:25 000 – (Turistická a cykloturistická mapa Žitavské hory)
- **Wander- und Radwanderkarte „Naturpark Zittauer Gebirge”**
  1: 33 000 – (Turistická a cykloturistická mapa Přírodní park Žitavské hory)
- **Wander- und Radwanderkarte „Oberlausitzer Bergland - Zittauer Gebirge - Nordböhmen”**
  1:75 000 – (Turistická a cykloturistická mapa Hornolužická vrchovina – Žitavské hory – severní Čechy)
  (všechny mapy jsou v německém jazyce)